

Yhteenvedona Kuntaliitto esittää

Yleistä

Työryhmän esittämät toimenpide-ehdotukset ovat linjauksiltaan pääosin oikean suuntaisia. Lukiokoulutuksen kehittäminen tulisi saada uusiin tavoiteohjelmiin. Valtakunnallinen kehittämisohjelma, jonka tavoitteena on uudistaa lukiokoulutus vetovoimaiseksi, tulevaisuuden haasteisiin vastaavaksi koulutukseksi, tulee käynnistää. Muistio antaa hyvän pohjan jatkovalmistelulle. Toteutettaviksi ehdotetut toimenpiteet tulee tuoda peruspalveluohjelmakäsittelyyn. Kunnille ei saa asettaa lisävelvoitteita ellei osoiteta riittävää rahoitusta.

Lukiokoulutuksen rakenteesta, sisällöistä, tavoitteista ja toimintaympäristöistä

Työryhmän ehdotus säilyttää lukiokoulutuksen nykyinen yleissivistävä koulutustehtävä on kannatettava. Kuntaliitto yhtyy myös näkemykseen, että lukiokoulutusta kehitetään omana koulutusmuotonaan ja painottaa sen tärkeyttä, jotta lukiokoulutuksen korkea laatu tulevaisuudessakin taataan koko maassa. Kuntaliitto kannattaa työryhmän näkemystä siitä, että lukiokoulutuksen ensisijaisena tarkoituksena on antaa tarvittavat akateemiset valmiudet yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoihin sekä työelämään. Kuntaliitto kannattaa lukiokoulutuksen kurssimuotoisuuden, luokattomuuden ja lukiokoulutuksen oppimäärän nykyisen kolmivuotisen laajuuden ja oppiainejakoisuuden säilyttämistä. Valtakunnallisesti tarjottavien kurssien määrää tulee vähentää. Lukiot ovat entistä aktiivisemmassa yhteistyössä keskenään, muiden oppilaitosten ja elinkeino- ja työelämän kanssa. Lukiokoulutuksen riittävä yleissivistävyys tulee turvata kuten myös opiskelijoiden yhdenvertainen jatko-opintokelpoisuus. Lisääntyvä valinnaisuus ja opintojen joustavuus vaativat riittävää opintojen ohjausta. Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia tulee lisätä ja oppilaskunnan roolia vahvistaa. Tätä kautta yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia voidaan osaltaan vahvistaa. Toimintatavoista tulee päättää paikallisesti ja alueellisesti opetustoimen henkilöstön ja opiskelijoiden kesken.

Lukiokoulutuksen saatavuudesta, järjestämisestä ja sen joustavuudesta

Lukiokoulutuksen tulee olla koko maassa kuntalaisten saatavilla lähi-, etä-, tai monimuoto-opetuksen keinoin. Lukioiden tulee verkostoitua ja kuntien tehdä tarvittavat rakenteelliset muutokset. Päätäntävalta lukiokoulutuksen järjestämisestä tulee olla kuntien käsissä. Kuntien osalta lukiokoulutuksen järjestämislupamenettelystä tulisi luopua. Koulutukselle ei ole vain yhtä järjestämissmallia ja lukion kokoa, koska alueelliset erot ovat suuret. Kunnat järjestävät lukiokoulutuksen ja organisoivat sen joko itse tai verkostoituen yli kuntarajojen. Yksittäisen kunnan tulee voida ottaa tehtäväkseen antaa etäopetuksen avulla lukiokoulutus muiden kuntien alueella. Päätäntävalta paikallisesta ja alueellisesta lukiokoulutustarpeesta sekä lukiokoulutuksen riittävästä ja tarvittavista aloituspaikoista tulee olla kunnilla muiden alueen koulutuksen järjestäjien kanssa yhteistyössä.

Rahoituksesta

Kuntaliitto yhtyy työryhmän näkemykseen, että lukiokoulutuksen rahoituksen tulee perustua yksikköhintaperusteiseen laskennalliseen rahoitukseen. Lukiokoulutuksen rahoitussäännösten uudistamisen selvitys tulee olla osana valtionosuusjärjestelmän tarvittavaa kokonais selvitystyötä. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen nykymuotoisesta ylläpitäjämallista tulee luopua ja sen tilalle luoda järjestelmä, joka lisää kuntien ohjausvaltaa ja kannustaa tuloksellisuuteen ja kustannustehokkuuteen. Erilaiset olosuhdetekijät, esimerkiksi haja-asutusalueiden väestörakenteelliset erityispiirteet ja maahanmuuttajat, tulee ottaa huomioon rahoituksen korotusperusteena. Haja-asutusalueilla lukiokoulutuksen porrastamistekijänä pienten lukioiden lisä tulee säilyttää toistaiseksi myös silloin kun pienen lukiokoulutuksen järjestäjän lukiokoulutus siirtyy kuntien yhdistymisessä syntyvälle kunnalle tai osaksi toisen kunnan lukiokoulutusta. Lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän tulee mahdollistaa opiskelijoiden vapaa hakeutumisoikeus.